

διευθυντής της Κεντρικής σχολής ἁρρένων, ἀκολουθῶς δὲ πρόεδρος τῆς ἐπὶ τῶν ἐνοικίων Ἐπιτροπῆς. Τῷ 1921 προσελήφθη ὡς μέλος τῆς Ἱ. Συνόδου καὶ τῇ 25 Αὐγούστου 1922 προχειρίζεται Ἀρχιεπίσκοπος Διοκαιοσαρείας. Ἐφεξῆς διετέλεσε μέλος τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ἐφετείου, ἐν τέλει δὲ κατὰ Νοέμβριον 1937 διωρίσθη πρόεδρος τῆς Ἐξελεγκτικῆς Ἐπιτροπῆς.

«Ν. Σιών» Ἱερουσαλὴμ 1937 Δεκέμβριος, τόμ. ΑΒ σ. 715-6.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΙΘΟΞΟΟΣ

Καὶ ἐν ἀκόμῃ τέκνον τῆς Θράκης ἐπίλεκτον ἐξέλιπεν. Ὁ Νικόλαος Λιθοξόος. Ἡ πόλις τῶν Σαράντα Ἐκκλησιῶν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἔσχε τὸ ἀτύχημα νὰ στερηθῇ ἐντὸς ὀλίγων ἐτῶν δύο ἐκλεκτῶν τέκνων τῆς τοῦ Σταματίου Ψάλτου πρῶτον καὶ ἐσχάτως τοῦ Νικολάου Λιθοξόου. Ἀμφότεροι διεκρίθησαν ἐξ ἴσου ἐν τοῖς γράμμασι τιμήσαντες τὴν γενέθλιόν των, τοῖς δὲ ἐπιγιγνομένοις ἐγκαταλιπόντες τὴν μνήμην αὐτῶν ἀγαπῶντες.

Ὁ Νικόλαος Λιθοξόος γεννηθεὶς ἐν Σαράντα Ἐκκλησίαις τῷ 1869 ἐκ γονέων βιοπαλαιστῶν, ἀλλ' εὐσεβῶν χριστιανῶν, τὰ πρῶτα ἐγκύκλια μαθήματα διέκρινεν ἐν τῇ πατρίδι του. Μὴ ἀρκούμενος ὁμῶς εἰς τὴν μάθησιν ταύτην, ἀν' καὶ ἐσπερίτω τῶν μέσων πρὸς περαιτέρω μόρφωσιν καταρτίσας ἐν ταῖς νύκτεσι νὰ φοιτήσῃ ἐπὶ τετρατίαν εἰς τὴν τότε λειτουργοῦσαν Ἱερατικὴν Σχολὴν Κων/πόλεως, ὁπόθεν ἀποφοιτήσας ἐξήσκησεν ἐπὶ ἐν καὶ ἡμισυ ἔτη τὸ διδασκαλικὸν ἐπάγγελμα. Ὅργων ὁμῶς πρὸς ἀνωτέραν καὶ πληρεστέραν μάθησιν καὶ κεντριζόμενος ὑπὸ ἐσωτερικοῦ τινος κινήτρου προοιωνιζομένου εἰς αὐτὸν μέλλον εὐρύτερον καὶ ἐνδοξότερον, παραιτεῖται τοῦ διδασκαλικοῦ ἐπαγγέλματος, ἔρχεται εἰς Ἀθήνας ἄγνωστος μεταξὺ ἀγνώστων, ἐγγράφεται εἰς τὴν Φιλοσοφικὴν Σχολὴν τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου καὶ διδάσκων καὶ διδασκόμενος κατορθώνει νὰ συμπληρώσῃ τὰς σπουδὰς αὐτοῦ ἀνακηρυχθεὶς τῷ 1895 διδάκτωρ τῆς Φιλοσοφίας μὲ τὸν ἐπίζηλον βαθμὸν Ἀριστα.

Μετὰ τὴν ἀποφοίτησίν του ἐκ τοῦ Πανεπιστημίου ἐδίδαξεν ὡς σχολάρχης ἐν Ναυπάκτῳ, Πλατάνῳ καὶ ἐπὶ ἐξαιτίαν ὡς καθηγητῆς ἐν τῷ Φροντιστηρίῳ τῆς Τραπεζοῦντος προσκληθεὶς ὑπὸ τῆς Ἐφορείας καὶ τῶν προϋχόντων αὐτῆς. Ἀλλὰ καὶ οὕτως ἡσθάνετο κενὸν ἐν ἑαυτῷ, δὲν ἦτο ἱκανοποιημένος, ὥρέγετο ἀνωτέρας παιδείας, ἡ φαντασία του περιίπτατο εἰς εὐρύτερους διανοητικούς ὁρίζοντας. Καὶ πρὸς πραγμάτων τῆς ἐπιθυμίας του ταύτης ἀπεδήμησεν εἰς Ἑσπερίαν, ἔνθα ἐπὶ τριετίαν παρηκολούθησε μαθήματα φιλοσοφίας καὶ παιδαγωγικῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῆς Γενεύης καὶ ἀκολουθῶς

«Θράκη»
7. 1938
366-368

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

τοῦ Σωτήρος, διὰ τὰς προσπάθειάς τὰς ὁποίας κατέβαλε πρὸς καλλιτέραν γνωριμίαν τῆς Ἑλλάδος ἐν Ἀμερικῇ.

Ὁ Νικόλαος Καλτσᾶς ἦτο συνεργάτης εἰς διάφορα ἔγκυρα περιοδικὰ ἐπὶ πολιτικῶν καὶ οἰκονομικῶν ζητημάτων. Τὰ κυριώτερα ἔργα του εἶναι :

«Ἐκθεσις ἐπὶ τῆς Ἀνατολικῆς Θράκης», Ἀγγλιστί.

«Ἡ Ἑλλάς καὶ αἱ Μεγάλαι δυνάμεις», Ἀγγλιστί, δημοσιευθὲν ὑπὸ τῶν Ἀμερικανῶν Φίλων τῆς Ἑλλάδος τῷ 1923.

«Ἀρχαὶ τῆς Ἐξωτερικῆς Ὀθωμανικῆς πολιτικῆς», Ἀγγλιστί, δημοσιευθὲν ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας τῶν Τεχνῶν καὶ Ἐπιστημῶν τῆς Πολιτείας Michigan τὸ 1926.

«Εἰσαγωγή εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν» ἐκδοθὲν ἐν Νέα Ὑόρκῃ τὸ 1929 καὶ ἀργότερον ἐν Ἀθήναις.

«Ἐκθεσις ἐπὶ τῆς μεταπολεμικῆς Ρουμανίας» δημοσιευθεῖσα ὑπὸ τῆς Foreign Policy Association τὸ 1938.

Ἡ τελευταία ἐργασία του ἐπὶ τῆς Νεώτερας Πολιτικῆς Ἱστορίας τῆς Ἑλλάδος» θέλει δημοσιεῖσθαι ἀπὸ τοῦ

† ΔΙΟΚΑΙΣΑΡΕΙΑΣ ΑΡΙΣΤΑΡΧΟΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ὑπὸ δεινῆς καὶ ὁρατῆρας αἰφνης προσβλήθει νόσῳ τῇ 14 Δεκεμβρίου 1937 καὶ διακομισθεὶς τῇ ἐπαύριον εἰς τὸ Νοσοκομεῖον ἔνθα ἐδέησεν, ἵνα ὑποστῇ ἀμέσως ἐν χειρὶ παρὲδωκε μετ' αὐτὴν τῷ Κυρίῳ τὸ πνεῦμα. Ἡ κηδεία τοῦ ἱερέως ἐτελέσθη αὐθημερόν μ. μ. ἐν τῷ Μοναστηριακῷ Ναῷ τῶν Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης. Εἰς τὸ τέλος τῆς ἀκολουθίας προσεφώνησαν τὸν νεκρὸν ὁ Σεβασμιώτατος ἀρχιεπίσκοπος Νεαπόλεως καὶ ὁ Ἱεροδιάκονος Στέφανος, μεθ' ὃ ἐγένετο ἡ ἐκφορά αὐτοῦ εἰς τὸ κοιμητήριον τῆς Ἀγίας Σιών, ἐν ᾧ ἐτάφη. Ὁ ἀείμνηστος Ἀρχιεπίσκοπος ἐγεννήθη ἐν Μαδύτῳ τῷ 1879. Εἰς Ἱερουσαλὴμ ἀφίκετο τῷ 1896 καὶ προσελήφθη ὡς ὑποτακτικὸς παρὰ τῷ τότε Δραγουμάνῳ Ἀρχιμανδρίτῃ Στεφάνῳ. Τῷ 1899 εἰσῆχθη εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν τοῦ Σταυροῦ, ἐν ᾗ διηκουσε μαθήματα ἐπὶ ἑπταετίαν, λαβὼν τὸ πτυχίον τῷ 1906. Μετὰ τὴν ἀποφοίτησιν διωρίσθη ἐπόπτης τῶν σχολῶν τοῦ Ἱ. Κοινοῦ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ναζαρέτ, τῷ δὲ 1907 διευθυντὴς τῆς σχολῆς Βηθλεὲμ καὶ γραμματεὺς τοῦ ἐκεῖ Μοναστηρίου. Κατὰ μῆνα Αὐγούστου τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἐκάρη μοναχὸς καὶ ἐχειροτονήθη διάκονος, τῷ δὲ 1908 ἀνέτεθη αὐτῷ ἡ ἡγουμενικὴ διακονία Χούσου. Κατὰ Νοέμβριον τοῦ ἐπομένου ἔτους προήχθη εἰς πρεσβύτερον. Τῷ 1912 μετετέθη ἐκ Χούσου εἰς τὸ ἡγουμενεῖον Κάϊφας, προαχθεὶς δ' εἰς Ἀρχιμανδρίτην (1914) ἀναλαμβάνει τῷ 1915 τὰ καθήκοντα Ἐπιτρόπου ἐν Ἀκρῇ καὶ Κάϊφᾳ. Ἐπανελθὼν εἰς Ἱερουσαλὴμ τῷ 1919 διορίζεται μετὰ ἑν ἔτος

εις Ἰέννην τῆς Γερμανίας ἐμαθήτευσεν παρὰ τῷ διασήμενῳ καθηγητῇ τῆς Παιδαγωγικῆς Rein.

Οὕτω δὲ τελείως ἤδη κατηρτισμένος ἐπανερχεται εἰς Τραπεζοῦντα καὶ ἀναλαμβάνει τὴν διεύθυνσιν τοῦ Φροντιστηρίου αὐτῆς, ἣν διετήρησεν ἐπὶ 14 ὁλόκληρα ἔτη διοργανώσας αὐτὸ συμφώνως πρὸς τὰς νέας παιδαγωγικὰς κατευθύνσεις, ἃς προσφάτους προσεκόμισεν ἐξ Ἑλβετίας καὶ Γερμανίας. Ἀγαπώμενος δὲ καὶ τιμώμενος παρὰ πάντων ἐπὶ πολλὰ εἰσέτι ἔτη θὰ διετῆρει τὴν ἐπίζηλον ταύτην θέσιν, ἐὰν ὁ παγκόσμιος πόλεμος δὲν ἐξηνάγκαζε καὶ τὸν ἀείμνηστον νὰ ἐγκαταλίπη τὴν θέσιν του καὶ νὰ καταφύγῃ εἰς Ρωσσίαν τὸ πρῶτον, εἴτα δὲ εἰς Κωνσταντινὴν καὶ τῷ 1919 εἰς Σμύρνην ὅπου προσεκλήθη ὑπὸ τῆς Ἐφορείας τῆς περιωνύμου Εὐαγγελικῆς Σχολῆς, ἥς τὴν διεύθυνσιν ἀνέλαβε διατηρήσας αὐτὴν μέχρι τῆς ὁλεθρίας ἐθνικῆς συμφορᾶς. Καταφυγὼν δὲ μετὰ τῶν λοιπῶν ὁμογενῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα διωρίσθη πρῶτον Γυμνασιάρχης τοῦ ἐν Νάξῳ Γυμνασίου καὶ ἀκολούθως τοῦ Ε' ἐν Ἀθῆναις τοιαύτου μέχρι τοῦ ἔτους 1929, ὁπότε παραιτηθεὶς τῆς ὑπηρεσίας ἀπεβόθη ἐξ ὁλοκλήρου εἰς τὴν οἰκογένειάν του, ἣν ὑπερηγάπα.

Προσβληθεὶς δὲ ὑπὸ νόσου λευχᾶς καὶ ὁσάου, καθ' ἣς ὁ ἐξηνηνημένος αὐτοῦ οργανισμὸς δὲν ἠδύνηθη ἀντιδράσει ἀπεβίωσε τῇ 19ῃ Ἰαννουαρίου τοῦ 1938.

Ὁ ἐκλιπὼν ἀείμνηστος Νικόλαος Λιθοσέας ἦτο δημιουργημα ἑαυτοῦ καὶ μόνου· διὰ τῆς ἀόκνου φιλοπονίας του, τῆς ἐμβριθοῦς μελέτης, τῆς ἀπαραμίλλου δραστηριότητος καὶ τιμιότητός του, ἀνῆλθε μέχρι τῶν ἀνωτάτων βαθμίδων τῆς διδασκαλικῆς ἱεραρχίας ἀποβάς τὸ σέμνωμα τῆς γενετείρας του καὶ ἀξιομίμητον παράδειγμα ταῖς ἐπερχομέναις γενεαῖς, εἰς ἃς ἔδει νὰ ἐπιβάλληται ἡ ἀνάγνωσις τῆς βιογραφίας τοιούτων ἀνδρῶν ἀναδεικνυομένων ἀποκλειστικῶς διὰ τῶν ἰδίων δυνάμεων καὶ διὰ μόνης τῆς ἱκανότητός των.

Ὁ ἀπελθὼν ἀφ' ἡμῶν ἀλησμόνητος φίλος ὡς διδάσκαλος ὑπῆρξε παιδαγωγικώτατος, ὡς σύζυγος καὶ πατὴρ στοργικώτατος, ὡς φίλος εὐλικρινέστατος καὶ ὡς ἄνθρωπος ἀπέριτος καὶ ἀγαπητὸς τοῖς πᾶσιν. Ἡ εὐλικρίνεια καὶ ἡ εὐθύτης τοῦ χαρακτῆρος, χαρακτηριστικὰ κοινὰ παρ' ἅπασιν τοῖς Θραξί, ἐν τῷ ἐκλιπόντι ἦσαν ὑπερβαλλόντως ἀνεπτυγμένα. Ἡ ἀπλότης καὶ ἡ ἀφέλειά του ἦσαν αὐτόχρημα παιδικαί, ἦτο πρᾶος καὶ ἐγκρατὴς ἐν πᾶσιν, οὐδέποτε ἐξέφευγε τῶν χειλέων του φράσις θίγουσα ἢ δηκτικὴ, τοὺς πάντας συνῆρπαζε διὰ τῆς εὐγενείας καὶ ἀγαθότητός του. Ἐν ἐνὶ λόγῳ ὑπῆρξεν ἄνθρωπος προσεγγίζων εἰς τὸ τέλειον.

Τοιοῦτος ἐν μικρογραφίᾳ καὶ ἀτελεστάτῃ σκιαγραφίᾳ ὑπάρξας ὁ

αείμνηστος, διὰ τοῦ θανάτου αὐτοῦ ἐν μὲν τοῖς γράμμασι ἐγκαταλείπει κενὸν δυσαναπλήρωτον, ἐν δὲ τοῖς οἰκείοις καὶ φίλοις αὐτοῦ τὴν μνήμην ἄληστον.

Ἐν Ν. Σμύρνη τῇ 26ῃ Ἰουλίου 1938.

Ι. ΜΑΓΚΡΙΩΤΗΣ

ΧΡΙΣΤΟΣ ΚΑΣΙΜΗΣ

Ὁ Χρῖστος Κασίμης τοῦ Σεραφεῖμ ἐγεννήθη ἐν Μαρσούτῳ τῷ 1863. Ἦκουσε τὰ πρῶτα μαθήματα εἰς τὰ Γαῖτανάκεια Ἐκπαιδευτήρια τῆς γενετείρας του.

Πρὶν ἀκόμη περατώσῃ τὰς σπουδὰς του ρίπτεται εἰς τὴν βιοπάλην, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐπέπρωτο νὰ ἐξέλθῃ νικητής· ἐργάζεται εἰς τὸ ἐν Μαρσούτῳ παντοπωλεῖον τοῦ ἀδελφοῦ του Δαυῖδ Κασίμη, ὅπου ὑπηρετεῖ καὶ ὁ μεγαλύτερός του ἀδελφός Δημήτριος. Μετὰ δύο ἐτῶν παραμονὴν παρὰ τῇ ἐπιχειρήσει τοῦ ἀδελφοῦ του, προσλαμβάνεται ὑπάλληλος τοῦ ἐν Μαρσούτῳ καπνοκαταστήρου Σεραφεῖμ Ζαφειρίου καὶ Δαυῖδ Κασίμη.

Μετὰ μικρὰν καὶ εἰς τὴν ἐπιχείρησιν αὐτὴν παραμονὴν ὁ Κασίμης ἐγκαταλείπει τὴν πατρίδα του καὶ μεταβαίνει εἰς Ἀλεξάνδρειαν. Ἐκεῖ προσλαμβάνεται ὑπάλληλος εἰς τὸ καπνοπωλεῖον τοῦ ἐκ Μαρσούτου Ζαφειρίου Νικολάου. Ἐργατικός, εὐφύης, προοδευτικός δὲν ἀργεῖ νὰ διακριθῇ. Μετ' ὀλίγον ἀνοίγει μικρὸν ἰδικὸν του καπνοπωλεῖον. Ἀπὸ αὐτοῦ ἐπέπρωτο νὰ προοδεύσῃ τόσο, ὥστε ἐντὸς ὀλίγου νὰ ὀργανώσῃ καπνοπομπάσιον ἐν Ἀλεξανδρείᾳ μὲ ἀντιπροσωπείαν εἰς τὰ πέριξ.

Κατὰ τὸν Πανευρωπαϊκὸν πόλεμον μετέφερε τὴν ἐπιχειρήσιν του εἰς Μουχαρέμ Βέη (Συνοικίαν τῆς Ἀλεξανδρείας). Πρὸ δέκα δὲ περίπου ἐτῶν ἱδρύσας νέον ἐργοστάσιον σιγαρέττων ἐν Ἀλεξανδρείᾳ. Τὰ σιγαρέττα Κασίμη ἀποκτοῦν ἐξαιρετικὴν ἐν Αἰγύπτῳ φήμην, διαδίδονται εἰς τὰς ξένας ἀγοράς, κυρίως δὲ κατακτοῦν τὴν Ὀλλανδίαν καὶ τὰς Ἀποικίας αὐτῆς.

Ἀρίστην χρῆσιν τοῦ ἀφθόνου του πλοῦτου ἐγνώριζε νὰ κάμνῃ ὁ αείμνηστος Κασίμης.

Πρὸ ἔτους προσέφερε εἰς τὸ Κράτος 10.600 Λίρ. Ἀγγλ. δι' ἀγορὰν ἐνὸς βομβαρδιστικοῦ ἀεροπλάνου. Διὰ τὴν γενναίαν του ταύτην πράξιν ἐπαρσημοφορήθη τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1938.

Μετὰ τὴν καταστροφὴν τοῦ 1922 ποῦ καὶ ἡ πατρίδα του Μαρσούτος κατέφθασε μετὰ προηγουμένην τῷ 1915 καταστροφῇ, πρόσφυξ εἰς τὴν ἐλευθέραν Πιτρίδα, εἰς τὸν Κασίμην ποῦ κατ' ἔτος σχεδὸν ἤρχετο διὰ θεραπείαν καὶ παραθερισμὸν εἰς τὴν Ἑλλάδα, δίδε-